

-
Aan de Minister van Veiligheid en Justitie
Dhr. mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

POSTADRES
Postbus 290
3830 AG Leusden
BEZOEKADRES
Larikslaan 1
3833 AM Leusden
TELEFOON
033 - 4952888
FAX
033 - 4962777
INTERNET
www.acp.nl
E-MAIL
info@acp.nl

AFDELING

Bestuur

DOORKIESNUMMER

E-MAIL

bestuur@acp.nl

PLAATS

Leusden

DATUM

12 januari 2017

ONS KENMERK

UW KENMERK

DB/cor.uit/17.002/gk/sb

BETREFT

geweld tegen hulpverleners

Geachte heer Van der Steur,

Oud en Nieuw 2016-2017 heeft op een pijnlijke manier het maatschappelijke probleem van geweld tegen politiemensen en andere hulpverleners blootgelegd. Over het hele jaar gezien is er bij de politie een groot tekort aan mensen, middelen en bevoegdheden. En aan het eind van het jaar zijn de mogelijkheden simpelweg uitgeput. Dat maakt het voor politiecollega's onmogelijk om veilig hun werk te kunnen doen. Dat is het resultaat van een enquête waarin de ACP politiemensen vroeg naar hun ervaringen tijdens oud en nieuw en die in 24 uur ruim 1700 keer werd ingevuld. De enquête laat zien dat het geduld van politiemensen op is en zij vinden dat de politiek nú in actie moet komen. Tegelijkertijd blijkt het vertrouwen dat dit ook daadwerkelijk zal gebeuren erg laag. De politiek dreigt haar geloofwaardigheid onder politiemensen te verliezen en dat verontrust ons zeer.

Hieronder geven wij een samenvatting van de reacties op de enquête en doen wij aan de hand van de reacties een aantal verbetervoorstellen. U heeft reeds aangegeven deze voorstellen serieus te zullen bekijken, waarvoor onze dank. Desalniettemin kunnen wij niet genoeg benadrukken dat positieve woorden nu echt omgezet zullen moeten worden in daden. Blijft merkbare verbetering uit, dan dreigt – gezien de reacties - het vertrouwen van politiemensen in de politiek en in u als verantwoordelijk minister te verdwijnen.

Samengevat ervaren politiemensen een gebrek aan handelingsperspectief, een mentaliteitsprobleem en wensen zij op korte termijn nieuwe en betere middelen om hun werk te doen. Naast het nemen van concrete maatregelen om het geweld tijdens oud en nieuw te beteugelen, is er over de volle breedte een impuls nodig van meer middelen, mensen en bevoegdheden.

Handelingsperspectief

Het gebrek aan capaciteit: dat zien veel collega's als een belangrijke reden waardoor het voor kwaadwillenden mogelijk is om zich (met geweld) tegen de politie te keren. Al ver voor de jaarwisseling bereikt het uitsmeren van de beschikbare capaciteit haar maximum. Politiek en openbaar bestuur overvragen de organisatie structureel. Politiemensen moeten de middelen hebben om hun werk te kunnen doen, de bevoegdheden om tot actie over te gaan en de menskracht om ongewenste situaties tot een goed einde te kunnen brengen. Zowel in handhaving als in opsporing. Veel collega's noemen het tekort aan politiemensen dan ook in combinatie met een tekort aan middelen en/of bevoegdheden. Alle drie zijn nodig om het politiewerk goed te kunnen doen. Doordat daarin nu tekort wordt geschoten, ervaren collega's een gebrek aan handelingsperspectief.

Bij beantwoording ons kenmerk vermelden a.u.b.

Mentaliteitsprobleem

Hoewel het geweld tegen hulpverleners wellicht het meest zichtbaar wordt tijdens Oud en Nieuw, krijgen zij daar op alle andere dagen van het jaar ook mee te maken. Politie mensen doen in de enquête dan ook een dringend beroep op de maatschappij: de mentaliteit moet veranderen. Op school moet meer aandacht zijn voor waarden en normen en scholieren moeten door voorlichting over en confrontatie met de gevolgen van geweld beter doordrongen raken van hun acties. "Geweldplegers moet je confronteren met zichzelf en hun omgeving en veel zwaarder straffen," luidde een reactie. De politiek kan wel leidend zijn in die maatschappelijke discussie. Ondanks de belofte van fors hogere straffen voor geweld tegen hulpverleners, blijven daadwerkelijk hogere straffen vaak uit. Als rechters niet aan een hogere strafmaat willen, moeten er minimumstraffen komen (tenminste in plaats van ten hoogste). Bij minderjarigen moet het overtreden van de wet ook financieel voelbaar zijn voor de ouders. "Wij willen wetgeving die zorgt voor de mogelijkheden om sneller in te grijpen en straffen die indruk maken", zegt een collega en "Je kunt niet alles voorkomen, maar ruggensteun door politiek, politieleiding en OM is een absolute must."

Nieuwe middelen

Naast de middelen die nu al beschikbaar zijn, spreekt uit de enquête ook een wijdverbreide behoefte aan nieuw materiaal. Tasers en de uitschuifbare wapenstok om afstand te bewaren en bodycams voor bewijsmateriaal, worden daarbij het vaakst genoemd. Dat geluid is niet nieuw: taser, bodycam en uitschuifbare wapenstok zitten al jaren in de pijpleiding, maar blijven telkens hangen. Collega's hebben echter nu behoefte aan deze middelen en willen dan ook dat deze er gewoon komen en gebruikt kunnen worden. Om een snelle invoering mogelijk te maken pleit de ACP ervoor om te onderzoeken of tijdrovende aanbestedingsprocedures voorkomen kunnen worden. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van uitzonderingsclausules. Daarnaast is ophoging van de trainingscapaciteit een vereiste om de nieuwe middelen ook daadwerkelijk in gebruik te kunnen nemen.

Verbetervoorstellen jaarwisseling

Behalve de overkoepelende vraag om te investeren in mensen, middelen en bevoegdheden en die verder reikt dan alleen het geweld tijdens Oud en Nieuw, zijn er door collega's ook ideeën aangereikt om het geweld tijdens de jaarwisseling tegen politiemensen en andere hulpverleners specifiek aan te pakken:

- Met genoeg capaciteit ontstaan nieuwe mogelijkheden. Ook met Oud en Nieuw. Zo kun je met observatie aanstichters al vooraf in beeld krijgen en stappen ondernemen. De groep aanspreken en namen noteren en contact met ouders maakt het lastig om anoniem de wet te overtreden.
- Bekijk in hoeverre illegaal vuurwerk onder de wet wapens en munitie kan worden gebracht (dat geeft extra bevoegdheden en daarbij behorende straffen).
- Bij aantreffen illegaal vuurwerk niet alleen vuurwerk in beslag nemen maar ook het voertuig, waarbij het voertuig verbeurd wordt verklaard.
- Het opslaan/in bezit hebben van illegaal vuurwerk in een woning moet kunnen leiden tot verlies van de woning zoals bij hennep teelt aan de orde is.
- Voor het gooien van vuurwerk en andere middelen naar hulpverleners een boete van minimaal 5000 euro. Direct beslag laten leggen en vorderingen instellen. Bij minderjarigen verhalen op de ouders met dezelfde aanpak.
- Heb je alcohol of drugs op en gooi je vuurwerk? Dan wordt bovenstaande boete verdubbeld.
- Maak deze benadering ook mogelijk indien dit in groepsverband aan de orde is waarbij het niet uitmaakt wie uiteindelijk gegooid heeft.
- Ken de politie bevoegdheden toe ten aanzien van het kunnen handhaven van sociale veiligheid (bijv. afkoelingsperiode om escalatie naar strafrecht te voorkomen).

- Publiceer bij herhaling van het gooien met vuurwerk de identiteit van de betrokken persoon.
- Voer minimumstraffen in.
- Strengere maatregelen om alcoholmisbruik tegen te gaan. Verbied bijvoorbeeld 'gratis' drankjes in de horeca en feesten met onbeperkte drankconsumptie.
- Meer bevoegdheden voor de politie om alcoholmisbruik te bestraffen. Bijvoorbeeld de bevoegdheid een 'doordrinkverbod' (tevens horecaverbod) op te leggen aan dronken personen; overtreding wordt bestraft.

Tot slot

Er is onder politiemensen grote behoefte aan meer mensen, middelen en bevoegdheden. Belangrijk is dat hierbij ingezet wordt op samenhang. Losse maatregelen kunnen de situatie waarin collega's zijn gedrukt niet veranderen. De reden dat de ACP zich richt tot u als verantwoordelijk minister, heeft te maken met de maatschappelijke opdracht van de politie. Bij het geven van een opdracht hoort ook het verstrekken van voldoende mensen, middelen en bevoegdheden om deze uit te voeren. De maatschappij verandert. Niet alleen gaan mensen op een andere manier met elkaar om (verharding en polarisatie), ook de complexiteit van het politiewerk neemt toe. Wij doen daarom een dringend beroep op u om de balans tussen wat er gevraagd wordt en wat de politie kan bieden in evenwicht te houden.

Wij hopen u met deze brief heldere handreikingen te hebben gedaan en zouden het zeer op prijs stellen om hierover verder met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,
Politievakbond ACP

Gerrit van de Kamp
voorzitter

Bijlage: blog (verschenen op 5 januari 2017 op www.acp.nl)

cc

Minister van Algemene Zaken
Minister President; Drs. M. Rutte